

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 36(659)

Четвер, 29 грудня 1960 року

Ціна 20 коп.

Ви зайдіть до мене в гості
В світлу чи в нічну годину,
Стріну вас я широ й просто,
Двері розчиню гостинно.

Ви ж, напевне, плуг кували
Чи багатий хліб ростили
І в робочому запалі
Свої руки потомили.

То ж я хочу вам сказати:
Будьте, як у себе вдома,
І в моїй привітній хаті
Залишіть свою утому.

І візьміть мої всі сили,
На які я лиш багатий,
Щоб, можливо, знадобились
Хліб ростить чи плуг кувати.

Стріну я вас широ й просто,
Двері розчиню гостинно.
Ви зайдіть до мене в гості
В світлу чи в нічну годину.

В. СВІТЛЯНСЬКИЙ.

**

РАДІСТЬ

Радість! Вона буває у всіх. Вона приходить в різний час, окрилюючи, заклична. Вона примушує плакати, тривожить серце. А ще є радість після хвилювання. Після того, як вперше виходиш з аудиторії з заліковою книжкою в руках, і в книжці стоїть перший в житті «залік».

Свій перший залік успішно витримали першокурсники біофаку. Вищу математику склали всі. Особливо приємно було викладачеві О. В. Костіну ставити залік в'єтнамським студентам. Працювати і наполегливі, Чан Вьет Лан, Нгуєн Кін Хінг, Нгуєн Тхи Кім Хоа і їх друзі за 4 місяці перебування в Радянському Союзі вже настільки оволоділи російською мовою, що можуть виступати на семінарах, складати заліки.

III курс географічного факультету розподілений за спеціалізацією на дві групи: фізгеографів та економгеографів. Заліки вони складають в різний час, інколи і з різних предметів. Спільне у обох груп те, що поки що в жодній немає зривів. Член факультетського бюро Анатолій Луцук каже:

— Залік з статистики ми склали за списком. Чому? Бо кожному хотілося відповідати першим, всі добре підготувались. У другокурсників перший залік — астрономія — пройшов не менш успішно. Студенти «сартували»: «Добре зірки вивчили. Мабуть, практика була непогана».

На хімічному факультеті перші ми почали сесію старшокурсники. Найкраще склали залік з історії хімії дипломанти Микола Заєць, Любов Мишуріс, Тамара Георгіїв-

В ОСТАННІ ДНІ 1960-го...

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ З ХІМІЧНОГО

* Розпочато підготовку до V Всесоюзної конференції з колоїдної хімії, яка відбудеться в нашому університеті у вересні — жовтні 1961 р.

* Факультет готується також відзначити 100-річчя з дня народження академіка М. Д. Зелінського, вихованця Новоросійського університету.

* Студенти-дипломанти хімічного факультету Ван Цен-Тай та Джу Лі-лань одержали подяки за високі спортивні показники та багаторічну роботу в галузі фізичної культури та спорту.

З НОВИМ РОКОМ, РАДЯНСЬКІ ЛЮДИ

На нашій батьківщині, у В'єтнамі, двічі святкують Новий рік: російський і в'єтнамський (за азіатським календарем, на початку лютого). У нас, як і у всіх радянських студентів, зараз гаряча пора заліків та екзаменів.

Російський Новий рік хочемо зустріти, добре склавши заліки. Поздоровляємо радянських студентів і викладачів з Новим роком і запевняємо їх, що докладемо всіх зусиль, щоб по можливості краще оволодіти знаннями, які дають нам радянські викладачі, щоб бути гідними будівниками соціалізму і комунізму у В'єтнамі.

ЛЕ СА,
НТО ДИХ БАО,
ВО ШИ ХАНО,
студенти I курсу
біологічного факультету.

Вийшов щорічник

Перед Новим роком в друкарні університету вийшов Науковий щорічник географічного факультету. Щорічник містить 39 статей 39 авторів і має загальний обсяг 13 друківаних аркушів. В щорічнику вміщено статті професора Ю. А. Гапонова, доцентів Л. І. Пазюка, Ф. Є. Петруня, О. М. Смирнова, С. Т. Белозорова, а також молодих викладачів та лаборантів факультету — В. П. Мазур, А. А. Молчанікової, Л. З. Пазій та інших.

Статті щорічника становлять великий інтерес для геологічних організацій, спеціалістів сільськогосподарства, учителів, краєзнавців та інш.

Ю. ШЕПЕЛЄВ.

Доцент Г. МІЩЕНКО.

РОЗКВІТАЙ ЖЕ, ЗЕМЛЕ НАША

В безсмертній та невичерпній скарбниці творчості трудового народу рік оспівується як могутнє дерево, величавий та розмашистий дуб, який своїм корінням глибоко проникає у далеке минуле, пов'язує рідну землю в єдине ціле, живиться її життєдайними соками, а квітуча вершина його, розкішна та буйна, символізує сучасне прекрасне і творче життя.

Цей яскравий образ поетично характеризує безперервний і потужний ріст нашої країни, її всесвітні досягнення в галузі науки, культури і техніки.

Закінчується 1960 рік — другий рік семирічки, рік нових досягнень, нових перемог, найлюдяніший рік, рік боротьби за мир, за щастя й долю простих людей земної кулі.

Радісні вісті надходять з фабрик і заводів, колгоспів і радгоспів, з морів і океанів про дострокове завершення річного плану, про виконання своїх соціалістичних зобов'язань. Багато підприємств нашої області виготовляють продукцію в рахунок третього року семирічки; прапори суден Чорноморського пароплавства майорять вже у 1961-му, вантажі перевозяться понад річний план.

Дні цього року були днями практичного втілення великого завдання — побудови комуністичного суспільства в нашій країні. «Комунізм, — говорить М. С. Хрущов, — який для багатьох поколінь був найпривабливішою, але віддаленою мрією, сьогодні став практичною справою мільйонів радянських людей, натхненних ленінськими ідеями».

І ще одна яскрава й історична подія ознаменувала цей рік. В листопаді у зореносному Кремлі зібралися представники комуністичних і робітничих партій світу. В своїй заяві, яка являє собою новий внесок у скарбницю творчого марксизму, вони подали глибоку марксистсько-ленінську характеристику нашої епохи як епохи боротьби двох протилежних суспільних систем, епохи соціалістичних революцій та національно-визвольних революцій, епохи краху імперіалізму і поступової ліквідації колоніальної системи, епохи переходу на шлях соціалізму все нових народів, торжества соціалізму й комунізму у всесвітньому масштабі.

В цій всенародній боротьбі за світле майбутнє людства почесне місце належить працівникам радянської науки. Саме її скромні рядові трудівники, дарницькі лікарі, кинули сміливий виклик палочці Коха. Вони наполегливо прискорюють цінну реакцію загинелі туберкульозу.

Радянська наука — найбільш передова і гуманна. Вона відкрила цілу епоху у розвитку світової цивілізації, поклати початок освоєнню космосу. Нашу науку, яка служить мирним цілям, взято на озброєння семирічки.

Творчо й плідно потрудилися у 1960 році й науковці Одеського університету. Наукові дослідження наших вчених стали ще більш актуальними, тісно зв'язаними з потребами народного господарства і культури нашої країни.

В 1960 році Одеський державний університет закінчили 1448 молодих спеціалістів, які зараз в різних кінцях нашої неосяжної Батьківщини будуть святкувати свій перший Новий рік серед нових своїх товаришів по роботі.

В 1960 р. наша сім'я поповнилася новими молодими силами з числа колгоспної, робітничої молоді. Для них це буде перший Новий рік в університеті.

Злетить ще кілька аркушів календаря, і настане новий, 1961 рік... Він наблизить нас до остаточного завоювання космосу, він тісніше згуртує табір миролюбних країн у боротьбі за мир, і трудові будні його будуть більше святковими, бо ми ще з більшою силою відчуємо насолоду працювати поруч з мільйонами радянських людей, будуючи комуністичне суспільство.

Розквітай же, земле наша, у новому році! Множтеся, успіхи наші! Міццю міцній мир в усьому світі!

З Новим роком, товариші!

ВЧЕНИЙ І ПЕДАГОГ

50 років свого життя присвятив Назар Іванович Букатеви́ч педагогічній діяльності.

В 1911 р. Назар Іванович закінчив Юр'євський університет (нині Тартуський), де слухав курс філологічних наук під керівництвом відомих професорів: Кудрявського, Груньського, Петрова та інш.

Після успішного закінчення університету він стає народним вчителем на селі. Згодом Назар Іванович перейшов на роботу викладача гімназії, а потім — інституту.

Протягом останніх 15 років Назар Іванович веде в університеті курс історії російської мови, спецкурси і спецсеминари, керує кафедрою російської мови, яка, по суті, об'єднує роботу трьох кафедр: мовознавства, слов'янознавства і русистики. Крім того, Назар Іванович керує навчальною і методичною роботою в групах студентів-іноземців.

Всебічно освічена, глибоко ерудирована людина, Назар Іванович прекрасно розбирається в усіх галузях філологічної науки. На всі запитання членів кафедри, аспірантів, студентів він дає чіткі, вичерпні відповіді.

Назар Іванович — людина надзвичайно скромна, сумлінна і

акуратна в роботі. Коло його наукових інтересів широке і багатогранне. Етнографія і фольклор, мовознавство і слов'янознавство і особливо сучасна російська мова та її історія, — з цих галузей філологічної науки Назар Іванович написав біля 40 робіт.

Наслідком багаторічної копійної роботи є монографія з історичного синтаксису російської мови на тему: «Опыт исторического изучения предлогов и предложных сочетаний в русском языке». Монографія була представлена на IV Міжнародному з'їзді славистів і зустрінена там з великим інтересом. Ця праця Н. І. Букатеви́ча відома не тільки в нашій країні, але й за її межами.

Протягом 1953—1955 рр. кафедра російської мови разом з кафедрою українського мовознавства складала необхідні для студентів-філологів «Нариси з порівняльної граматики східнослов'янських мов».

Зараз за ініціативою і під керівництвом Назара Івановича б'ють членів його кафедри закінчують велику роботу «Словообразование в русском литературном языке» (в історичному аспекті).

На кафедрі здійснюється також робота по збиранню і систематизації російських говорів Одеської області. В цій роботі також бере участь Назар Іванович.

Поєднуючи наукову роботу з педагогічною, Назар Іванович намагається передати своїм слухачам максимум знань, прищепити їм любов до філологічної науки, до майбутньої спеціальності. Лекції Назара Івановича дуже змістовні, прекрасно ілюстровані, добре методично розроблені.

Назар Іванович виконує велику громадську роботу.

Заслуги Назара Івановича в розвитку філологічних наук високо оцінені. Йому присвоєно звання професора.

Доцент С. САВИЦЬКА.

ОЛЕНА ПЕТРІВНА ЗАДОВОЛЕНА

— Склав?

Толя посміхнувся, і ця посмішка сказала все: «Заліковка» пішла по руках. «Зарубіжна література. Залік. О. Ковальчук».

Перший залік в університеті, перший звіт за півроку навчання і український з честю склав цей звіт. Олена Петрівна Ковальчук задоволена відповідями. Особливо вона відзначає Анатолія Качана,

Аллу Любченко, Гришу Клочка, Людю Менцель.

Звичайно, про успішне складення сесії говорити ще занадто рано: попереду екзамен. Але на заліках ніхто не «провалився», а це вже добрий подарунок на Новий рік, це вже дає підстави сподіватися, що вся сесія пройде добре.

Ю. СОНЦЕВСЬКИЙ.

На фото: доцент О. П. Ковальчук приймає залік на I українському.

СЛОВО ВИПУСКНИКАМ УНІВЕРСИТЕТУ

Шановна редакціє!

«В свій час я був досить активним вашим кореспондентом. Вийжджаючи з Одеси, обіцяв підтримувати зв'язок. І ось зараз, вийшовши з тайги до найближчого населеного пункту, пишу вам цього листа, думаю, він встигне дійти до вас вчасно, до моменту верстки новорічного номера газети. Можете помістити в нього чи не помістити моє послання, але обов'язково надішліть, будь ласка, новорічний номер. Заголовок моєї статті може те придумати самі».

...Ми прочитали листа Віктора Огоноченка, прочитали його звернення до нас і вирішили (в порушення своїх традицій) не змінювати в листі рівно нічого і заголовку своєї статті не давати.

Неспокійне і тривожне життя сільського журналіста, життя працівника районної газети. Йдучи сьогодні на роботу, я зовсім не знав, що через годину буду в колгоспі «Україна» і розмовлятиму з головою, тов. Кобою. Насупивши брови, слідкуватиме він за моєю авторучкою.

— Пиши, кореспондент, пиши... Та знай, що я не всякі акти підписую.

— Але ж, Михайле Івановичу, у вас дійсно жакливе становище з кормами. Що ви взимку будете робити? Чим худобу годуватимете?

— Знайду!..

І згадується мені зараз 13-та кімната гуртожитку. Гарячі мрії про кореспондентське життя.

Думалось: приїду — здам матеріал і гайда знову в путь! Завжди в дорозі. Завжди в тривозі. Скрізь і всюди з'являється, як меч суворий і справедливий: ти — журналіст.

А тут скептична посмішка Олега Дюкарева:

— Та перестань! Будеш ти, Морозе, сидіти над інформашками, оброблятимеш чужі матеріали і носа не покажеш на люди. Заліст тебе мила текучка.

Ставало непривітно в світлій

кімнаті. А що, коли справді? Мрії — мріями, а в дійсності... Але думки такі рішуче виганялися. Заспокоював себе: поживемо — побачимо.

Через гірські хребти, зарослі вічною тайгою, через повноводі річки, болота, без доріг і стежок йдуть розвідники маршрутом, яким з часом срібною ниткою бігтиме нова залізнична магістраль.

Працювати почали в липні, а зараз вже Новий рік не за горами. Краса літніх гірських пейзажів вже давно тримається лише в нашій пам'яті. А навкруги — бурани при тридцятиградусному морозі. Але ледь стихне пурга — дивишся, і починається перегук сокир: то люди розчищають просіку майбутньої траси. Заревуть мотори двигунів портативних бурових установок... Заблизьть на сонці свіжа лижня.

В час, коли виходитиме новорічний номер «ЗНК», більшість на-

ших партій і загонів виїде в міста для обробки польових матеріалів; тільки на водороздільній ділянці і в новорічну ніч в якому-небудь одинокому мисливському зимовищі лунатимуть голоси розвідників. І навряд чи будуть вони сумувати.

Важко зараз в тайзі, але як подумаєш, що дуже скоро по твоїх слідах мчатимуть електровози — будь-які труднощі здаються здоланими, стають під силу.

А зараз від імені всіх одеських сибіряків дозвольте поздоровити всіх вас з наступаючим Новим роком. Найкращі вам побажання, друзі!

Тих же, хто не проти помірятися силами з природою, запрошуємо до себе. Ще є поки що «непрехідні гори» і нескорена тайга. Вони чекають молодих покорителів.

З Новим роком!

Віктор ОГОНОЧЕНКО,
старший інженер

Грудень 1960 р.».

ГОЛОС СІЛЬСЬКОГО ГАЗЕТЯРА

З Марією Брацлавською я говорив хвилини 4. Не більше. Вона поспішала. Саме зараз повинно було розпочатися доїння. Але після цієї зустрічі довго ще на душі було легко і світло, мов дівчина лишила від себе промінь-згадку. Я розповів про неї читачам в газеті. «Людина, яка працює красиво», — назвав я свою кореспонденцію вірніше зарисовку. І справді, дівчина працює красиво. Сама вона хворіє. В грудні її послали лікуватися. А вона бідається:

— Ой, та як же, та що ж я... Чи ж корів моїх, як слід, доглянуть? Чи вберезуть?

Береже і доглядає вона їх, затрачаючи дивовижно багато і часу і праці. Пасти не пускає до загального гурту. Пасе їх окремо. Сама. Трапляється затримка яка з підвезенням кормів, вона не за фермою йде шукати, а на плечах несе коровам їжу. Зате й звуть всі її шанобливо: Марія Харитонівна. Зате й надоїла вона більше 4000 літрів молока від корови за рік.

І таких, як Марія, багато. Допомогати їм приємно. Пишеш про них з задоволенням. Тому кажуть вам живи непогано.

А роки що з Новим роком! З новим щастям!

Валентин МОРОЗ,
літпрацівник районної газети,
м. Немирів,
Вінницької області.

Тоді: — Алло! Хвостівці? Давайте мені по черзі колгоспи Боблів, Головеньки, Сподахи і т. д.

Важкувато, друзі. Важко не тільки тоді, коли сам залишаєшся в редакції. Важко й тоді, коли всі є.

Прикрашають життя люди. Люди... Красиві і світлі зустрічаються на моєму шляху.

Хай буде всюди чисто і красиво

Чистота і затишок. Цього добається весь наш технічний персонал. Особливо хочеться відзначити двох чудових жінок-трудівниць — Валентину Прокофіївну Смирнову та Юлію Іванівну Кальну. Вони працюють в університеті по 16 років.

Запровадили у нас самообслуговування. Це, звичайно, хороший метод трудосого виховання. Але наші студенти ще не завжди сумлінно ставляться до цієї корисної справи. Навіть більше: самі не прибирають і роботу наших технічних не шанують — пишуть на стінах тощо. Особливо неохайні

студенти-фізики. Моє найбільше бажання, яке я висловлюю перед Новим роком, — щоб фізики розпочали, нарешті, прибирати аудиторії. І не лише по великих святках, а щодня. Хочеться також, щоб студенти прикрасили закріплені за ними аудиторії.

І ще одне побажання, вірніше прохання до адміністрації університету: спорядкуйте зовнішній вигляд нашого головного корпусу. Щоб кожний мешканець Одеси, проходячи мимо, міг сказати з гордістю: «Оце наш університет. Красивий будинок».

О. Я. МИКОЦЬКА,

„НА ЛЮДЯХ СТОИТ ЗЕМЛЯ“

Ю. МИХАЙЛИК.

Может, скажут, что слишком смело,
Может, скажут: придумал!
приделал!
Только есть у людей пределы.
За которыми нет пределов.

С молоком матерей, с былин,
Не искомым совсем, а исконным
Приходило: Земля — блин.
Этот самый, который комом.

А стоит Земля — на китах.
А киты плывут — на воде.
А вода бурлит — на земле.
А Земля стоит — на китах.

В это верили, чуть дыша.
Кто не верил, того поджаривали.
А Земля оказалась — шар!
Заставляла себя обшаривать.

А Земля открывала пути
Пролетать, проплывать,
прохаживать!
А земля растила цветы
На пепле сожженных заживо.

Всю излазили, до краев.
И магнитный, и просто полюсы.
И житье здесь есть. И бытие.
Ну, чего еще беспокоиться?

Хладнокровная, вроде рыб,
Проплывает тихая косность.
Только нет! Врывается взрыв,
И ракеты уходят в космос.

Так однажды, домой спеша,
Между сквером
и «Гастрономом»
Открываешь: земля-то — шар!
Узнаешь, что ты — новый,

Что на людях стоит Земля.
Пусть киты плывут по воде.
Пусть вода бурлит на земле.
Но на людях стоит Земля!

Научи меня жить, пожалуйста,
Научи не метаться в ночи,
Научи меня быть безжалостным
И спокойным быть научи.

Научи меня делать тщательно
Много скучно-полезных дел.
Научи меня быть внимательным,
Убедительным быть везде.

Чтобы чистенький я или
грязенький —
Никому бы не говорил,
Чтобы я, иначе, как в
праздники,
Ничего не дарил.

Чтобы жил положительный,
тихенький,
В меру гневный и трепеща,
Чтобы я сумасшедшими
выходками
Никого не смущал.

Не ломаюсь и не позирую,
Шел бы веским шагом по свету.
Мне, наверное, симпатизировать
Стали многие бы за это.

Не хочу ничего украшивать
И утанывать не хочу.
Научи меня жить по-вашему!
Только вряд ли я научусь.

МИНИАТЮРИ

Як той ручай

ТОНІ АНДРЕЄВИЙ.

Струмок народився несподівано.
Може, сонце, викочуючись щодня
все ближче до зеніту, заглянуло в
занесену снігом яругу, а, може,
десь при березі плуг перерізав
жилу підземного джерела...

Шумливий і спочатку каламут-
ний, ручай згинав зелені леза тра-
ви і нестримно нісся вперед.

Він не вмів вибирати дорогу і
допав у яму. Протряхла земля за-
кипіла бульбашками, вбираючи в
глибокі пори воду струмка. Зда-
валось, він загине від цієї нена-
сінті кипіння; вода зникла в ямі,
як мана.

Але вода у струмку все прибу-
вала, вже чиста, джерельна, і за-

лила яму. Ручай народився знову і
знову зашумів...

Я б хотів пізнати таку нена-
сінть життя.

Яблунька зацвіте

Це було ранньою весною десять
літ назад. Іхали грузовики з са-
джаннями в кузовах. На пере-
хрестку з передньої машини впа-
ло деревце. Через нього переїхала
одна машина, друга... Третя зупи-
нилась. Шофер, похмуро дивля-
чись на прохожих, почав сигнали-
ти.

Я вибіг на бруківку, підняв де-
ревце і намірився покласти його
на кузов.

— Ні! — зупинив мене шофер. —
Щепи відправляємо на північ. За-
гине.

Потім, щось зметикувавши,
спритно вискочив на підніжку,
взяв з кузова дві яблуньки і про-

АНАТОЛІЙ

БАГРЯНЕЦЬ

стяг мені. Передавши їх мені, він
уважно глянув на скалічене де-
ревце і додав:

— Теж яблунька. Посади сьо-
годні ж. Виживе.

Всі три яблуньки прийнялись.
Дві вже третій рік родять рясні
яблука. Не зацвітає весною лише
та, що підняв на бруківці. Я не
вірив, що вона прийметься, і поса-
див її в затінку, між ясенем і
старою вишнею-дичкою.

А вона таки вижила! І вже дав-
но переросла своїх одноліток,
тягнучись до сонця, без якого не
буде цвіту, без якого не буде
плоду.

Та марно вона тягнеться вгору.
Не догнати їй високого ясеня. Не
пробитись крізь гілки вишні.

Скоро знову прийде весна. Тоді
ї зрубаю стару вишню, пересаджу
ясеня. Щоб не відчувати перед
собою провини, що не зберіг лю-
диною збереженого. Щоб не жалі-
ти яблуньку шовесні.

Віталій БЕРЕЗІНСЬКИЙ.

Першим аргонавтам

Пролітаючим над світами
і на Місяць тримаючим путь,
вам ясніше яснішого стане
наших прагнень розгорнута сить.

І побачите ви в телескопи
на всі на чотири сторони,
як пройшли бійці перекопи,
під шрапнелі, тривоги і стогони

Як в руїнах
лежала Україна,
в кожнім пострілі гнів
і скорбота.

Йшла по брови в снігу
до Берліна

Ця сама, вона — піхота.
Йшла за землю свою —
не на промисли,

Йшли живі
і вставали убиті —

тільки б Русь, наче їхні
помисли,
закружляла по дивній орбіті...

Аргонасти!
Крізь космосу дими
ви поета послухайте трішки:
розділіть свою славу з тими,
що дійшли

до Місяця
пішки!

А. ЛОГВИНЕНКО.

К олі у тиші голубій
Джмелі гудуть весняним роєм.
І я спокійний, як набій,
Що у гвинтівці перед боем,—

Я знаю: в тиші боротьба
Іскрить в нестримному горінні—
Борні не кінчилась доба:
Де світло є — там є і тіні.

І добре пам'ятаю я,
Що зло і підлість не послули,
І не картографом земля
Розділена на дві півкулі.

Тому чоло і тьмарить гнів,
Тому і в серці заметіли,
І вбивчу віддаль вбивчих слів
Завжди враховую в прицілі.

В. СВІТЛЯНСЬКИЙ.

Швендяють по світу мекекечки*,
Сумоти бацілоносії.
Кислий вигляд божої овечки
На обличчі заспаному їх.

Іх ніхто й ніколи
не збентежить
І ніщо не втрима при собі,—
Ні мартенів макові пожежі,
Ні килими льону голубі.

Пісня їм палка надокучає,
Нудно їм від дотепів до слів.
І у безнадійному відчаї
Радості вишукують усекрив.

Стрінете їх, може, по дорозі
(Там вони машин попутних
ждуть) —

Не беріть! Хай кліянуть
на морозі
І стережуть осінню
каламуть!

* Читайте Ю. Яновського. Меке-
кечко — персонаж з його опові-
дання «В степу».

Сказка про Марса и мальчишку

Ночь всегда подкрадывалась не-
заметно и медленно заползала во
все уголки, а Мальчишка окунал в
нее босые ноги и совсем не боялся
ее мягкой темноты. Ночь была за
шкафом и под кроватью, пугалась
в одежде и дергала за подушку.
Мальчишка любил с ней играть и
прятаться в ее складках. А пото-
м, наигравшись, они затаихали.
Ночь засыпала, а Мальчишка не
мог заснуть, и тогда он вставал
тихонько, чтобы не разбудить ее
крался к окну. Взобравшись на
подоконник, он высовывался нару-
жу и с любопытством оглядывал-
ся. В саду было тихо, таинствен-
но, и деревья молчали — спали.
Спала Дружка в своей конуре,
спало белье на веревке. На всей
Земле не спал один Мальчишка.
В тихой черной тьме он разгова-
ривал со звездами.

Все думают, что звезды немые.
Так и Мальчишка думал вначале.

А однажды случилось необык-
новенное. Высоко в небе гулко за-
говорила старая звезда. Маль-
чишка знал ее. Она была большая
и красная и звали ее коротко —
Марс. Видно, скучно ему стало
одному в небе, разглядел он в
окошке Мальчишку и спросил:

— Расскажи мне, кто ты.

А о чем рассказывать, сокру-
шался Мальчишка. Особенного
нет ничего: в мире живет он уже
семь лет и ничего еще хорошего
не сделал. Если б это только... Де-
ло похуже — только год поучился
Мальчишка в школе, а имеет двой-
ку за грязную тетрадку и второ-
рую — за баловство на физкуль-
туре. Ясно, что хвастаться нечем.

Все это выложил Мальчишка
Марсу, а потом нашел, что нужно
добавить:

— Я играть люблю. И еще люб-
лю звезды.

Марс как будто усмехнулся.

— Ты бы про себя рассказал, —
попросил Мальчишка.

— О себе мне тоже, пожалуй,
говорить нечего. Нет на мне лю-
дей, нет зверей и птиц. Я, Маль-
чишка, пустынная планета, —
грустно ответил Марс, — одна
травка на мне, и та сухая.

Тоскливо стало Мальчишке.
Светит ярко большая звезда, и
оказывается — ничего на ней нет
интересного. Даже страшно как-
то. То ли дело на земле!

— Не печалься, Мальчишка.
Послушай лучше, о чем расска-
жет тебе старый Марс.

— Давным-давно прилетали ко
мне люди. Нет, не с Земли они
прилетели. На Земле тогда людей
и не было — вот как давно это
было! То были люди с далекой
звезды. Не смотри в небо, Маль-
чишка, — ты не найдешь ее, уж
очень она маленькая, потому что
далеко.

— Много лет летели эти люди
на своем чудесном корабле. Лете-
ли в темном небе, мимо разных
планет и солнц — летели, чтобы
найти себе подобных.

— Им нехватало топлива — и
они сели на мою поверхность. Чу-
десные это были люди — краси-
вые и сильные, смелые и умные. И
был среди них маленький чело-
вечек — такой, как ты, Мальчиш-
ка. Он ходил и всему удивлялся.
И никогда не слушался старших:
убегал далеко в скалы и все искал
в них что-то или пел песни. В его
песнях было и веселое, и груст-
ное, и победное, и таинственное —
то, что вы, люди, зовете Мечтой.
Такие песни пел маленький чело-
вечек.

— Однажды собрались все люди
и стали смотреть на Землю. Они
смотрели в большие телескопы и
спорили. Одни звали лететь туда,
другие говорили, что Земля пус-
тынна, ничего нет на ней и не бу-

дет. Никогда бы этот спор не ре-
шили, если б не спел маленький
человечек своей песни. Такая сила
в ней была, что все сразу ее под-
хватили и долго пели, ликуя. А
человечек не отводил глаз от
Земли, как будто видел на ней
что-то интересное...

— А потом они улетели. Обрат-
но, домой, на свою звезду, но я
верю, что по дороге они залегли
на Землю. Уж очень хотел этого
человечек, что пел песни. Потому
что верил, что появится на ней та-
кие, как он, и сделают ее чудес-
ной планетой.

— Замечательные то были лю-
ди. Они ничего не боялись и все
умели, и все — старые и молодые
— были мечтателями. Наверное,
такими, как ты.

— Ты знаешь, какой огромный
мир, Мальчишка? Нужно, чтоб ты
узнал его. Пусть не весь — хотя
бы частицу. Это необыкновенно,
как сказка. Но это — правда.

Замолк Марс. На Земле тихо-
тихо. Но не спится Мальчишке.
Очень хочется, чтоб узнал о нем
маленький мечтатель с далекой
звезды. Узнал, что он живет на
Земле и очень ему благодарен. За
то, что давным-давно поверил он,
что будет жить на Земле похожий
на него человек.

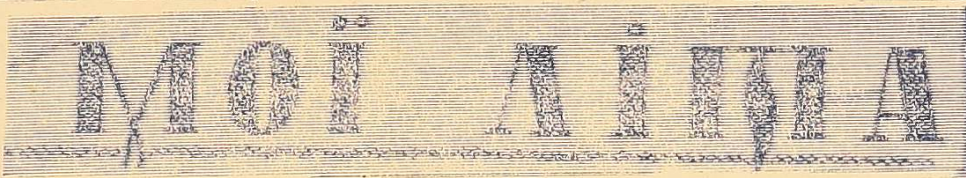
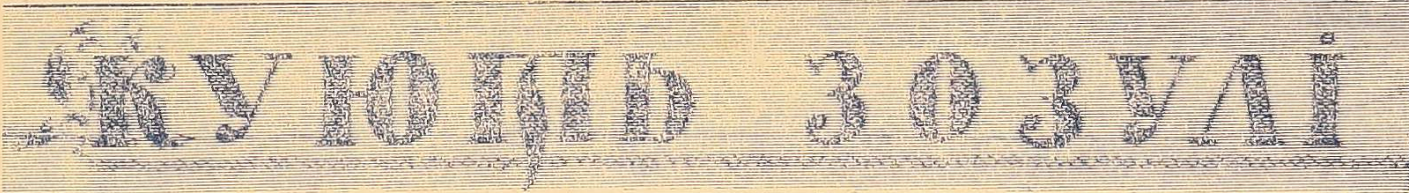
Не спится Мальчишке. Поздней
ночью он будит людей:

— Эй, люди, не спите! Стройте
могучие корабли. Наполняйте их
топливом. Прощайтесь с друзьями.
Летите в небо.

Тихие! Не волнуйся, Мальчишка.
Давно уже построены прекрасные
звездолеты. Есть в них топливо.
Устремили они острые носы в не-
бо. Все готово к полету.

Быстрее расти. Ждут тебя звез-
ды.

Зоя КУПЧЕНКО.

в. БЕРЕЗІНСЬКИЙ.

КУЮТЬ ЗУЗУЛІ

Може, явища несумісні,
Та живуть зозулі у місті.
Чи з Поділля мого,
Чи з Криму
Прилетіли в Одесу незримо
до гуртожитських
мрійних вікон
налічити для мене віку.
Прилетіли і закували,
закували і сон розкували.
І коли я лечу у космос,
Коли гладжу дівочі коси,
Коли над бідою ледь-ледь не
плачу

І білого світу в журбі не
бачу,—
кують зозулі мої літа,
кують зозулі,
мов б'ють тривогу.

Деся квіт невідомий
В гаю пророста
І треба до нього знайти дорогу.

Обдарувати розгойданий світ,
І серцем радіти в розгоні літ,
І падати в трави,
Веселі і чулі,
Поки кують зозулі.

ВЕЛІННЯ

Блакиттю моря
Так блакитно в світі,
з веління моря
сріблом грають сіті,

злітають
альбатроси і баклани,
у гальку
перетворюється камінь,

де море берег
підвело високий.
Його веління
ввергнуло в неспокій
мою судьбу,
любов мою
і діло.

...Хай буде так,
як море повеліло!

в. СВІТЛЯНСЬКИЙ.

П ахне димом, тим блакитним
димом,
Що буває тільки восени;
В'ється він садами золотими,
Поміж віт прозора бовванить.
Не болить від нього в мене
в очах,
Як буває від димів болить,
Він лиш серце лагідно лоскоче,

Понад море манить побродить.
Манить в сад помряти поволи,
Неповторні пригадати дні,
Дні оті, що вже за видноколом
Загубились в синім тумані.
Спогади ж які він навіває
І як легко дихається ним!
Восени — повторюю — буває
Цей бентежний і солодкий дим.

ПЕРЕСТОРОГА

Не кокетуй, красуне люба,
І бісики в очах вгамуй.
Ти краще, щоб не знати згуби,
Цю байку в серці затамуй:
До озера, коли ще води
Дрімать в ранках голубих,
Щоб на свою поглянуть
вроду.
Приходив олень щодоби.
Корону ріг, рясну й високу,
Він в тихім лоні оглядав
Самовчаровано, аж поки
Не каламутніла вода.

Та якось красень пишнорогий
Зачув у хащах лева крок,
Весь стрепенувся, звівсь
на ноги
Й зробив від озера стрибок.
Проте в шаленому розгоні
Він втратив цей чудовий світ —
Залуталась його корона
У плетиві ліан і віт.
Чи ти, кокетлива, збагнула
Цієї баечки зерно?
Чи проросте у серці чулім
Пересторогою воно?

Е. КОНОВАЛОВА.

Я бы тоже могла
рассказать о походах,
О вязких болотах,
холодных ночах,
О самых красивых уральских
восходах
И грубых мозолях
на тонких руках.
О речке,
текущей по горной долине,
И прелести каши горелой
в котле,
О нашей кудрявой уральской
рябине,
Плакучей ее, родной красоте.
Я могла б рассказать
об озере диком
С тихой заводью карасей,

О малой любви
и любви великой,
Любви простых и сильных
людей.
О том, как ходит от дома
далеким,
Убитую утку искать
в камышах,
Ночами бродит по лесам
одиноким,
Не зная, что в жизни
имеется страх.
Как радостно невод
тянуть с рыбаками
Или натягивать в лодке
межу,
О жизни, наполненной всеми
делами,
Я тоже когда-нибудь
расскажу.

ЛЮСТЕРКО

Будеш вранці рівняти брови
І дистанеш люстерко ясне.
Може статися,
Що раптово
Ти у ньому побачиш мене.
Перейшовши долини і гори
І любов несучи у душі,
Одчайдушно, усміхнено, гордо
Я дивитимусь в очі чужі.
Стане серцю твоєму терпко,
І нічим не допоможуть тобі
Ні свекруха, ні муж,
І люстерко
Ти жбурнеш на підлогу в журбі.
Наче схочеш розбити, як роки,
Пам'ять радостей наших і мук...
І збиратимеш довго осколки,
Небезпечні не тільки для рук.

ПАРОДІЇ

Віталій Березінський та Юрій
Михайлик давно і багато пи-
шуть. Та кажуть, що справжнім
поетом можна називатись лише
тоді, коли твої вірші пародію-
ють. Цю послугу поетам зробив
літстудієць Анатолій Глушак.

Не учи меня
ЖИТЬ...

На стихотворение Ю. Михайлика
«Научи меня жить, пожалуйста»...

Не учи меня жить, пожалуйста,
Мне и так не спится в ночи.
Коль не хочешь, чтоб был я
безжалостным,
Так спокойным быть не учи.
Я бываю то чистым,
то грязненным
И об этом всем говорю.
У меня ежедневно праздники,
У тебя — по календарю.
Не учи меня жить по-вашему,
— Я под тяжестью буду охать.
Я ведь пробовал эту кашу,
Знаю,
жить по-вашему пло-о-хо.
Я ломаюсь в стихах и позирую,
Все стараюсь стать в профиль
к свету.
Мне, наверное, симпатизируют
Все читатели крепко за это.

ТИ СОБІ ПЕРЕРІЖЕШ
ГОРЛО...

На вірші В. Березінського «Лю-
стерко».

Чад заміжжя, як сон, промине,
Заїдять тебе муж і свекруха.
Ти раптово побачиш
в люстерку мене,—
І почнешся сімейна розруха.
Кинеш ти на підлогу люстерко,
Скло збиратимеш —
руки пораниш.
Стане серцю твоєму терпко
Й на душі стане також погано.
Ти собі переріжеш горло
Небезпечним осколком скла.
Я ж дивитимусь усміхнено
й гордо —
Від любові, а не від зла.

ЩОБ ВИ НЕ ДУМАЛИ...

(Гумореска)

Ось ви скажіть мені, без чого не
може обійтись студент? Не поду-
мавши, можете ляпнути: «Без сти-
пендії». І не туди. Бо дехто без
стипендії по цілих семестрах об-
ходить, викликаючи ще й у ін-
ших зневагу до неї.

А щоб ви довго не думали, від-
повім: без постійного трамвайно-
тролейбусного квитка не може
обійтись типовий студент. Це ж
його візитна картка, кокарда,
так би мовити, в кишені.

Я студент типовий. Маю по-
стійний квиток. А щоб мати сти-
пендію, їду оце на першу пару. В
трамваї почув цікаву розмову.
Хочете?

— Ти думаєш, одного желання
достаточно, щоб потрапити на мій
фак? От чокнутий! Ще й інтелект
потрібен.

Цей же голос продовжує:
— От ми, першокурсники, дис-
пут робили по репродукціях жи-
вопису. Понравився мені Пікассо.
Не подло виходить у нього. Же-
лезно малює.

Не дослухав я цієї інтелекту-
альної розмови, бо треба було ви-
ходити. Спішу до себе на філфак.
Перша пара загальна. Аудиторія
мала. Тісно. Хто має звичку сиді-
ти, поклавши ногу на ногу, відмо-
виться від неї.

Дзвінок. Тиша. Всі дихають.
Носом. Дехто вже через кілька
хвилин починає ротом хапати
озон, що кінчається, прикриваючи
крадіжку рукою. Стає душно, але
всі силкуються слухати. Розбу-
джені задують, із шпарок з'яв-
ляються мухи. Мухи лекцій не
слухають. Якщо їх не менше
двох,— вони фліртують.

Неприємності починаються на
другій половині пари. Ось сидить
затиснена з обох боків квота дів-
чинна. Тримається за ліву частину
грудей і мліє. Від духоти. Потім
брик — і обморок.

Чи частенько так буває? Щоб
ви не думали, скажу правду: ні!
Люди на філфаці здорові, витри-
мують.

Після другої пари спішу в ре-
дакцію. Де оцю газету роблять.

А. ПОДОЛЯНИН.

Червоні козаки так вдарили по
гайдамаках, що їх останки забігли
на Фонтан.

Як ніколи досі, поет дихнув на
нас всіма запахами, кольорами і
голосами українських гаїв.

Кожна байка Крилова цікава з
наш час відображенням подій су-
часного Крилову суспільства і ви-
криттям його вад, а також загаль-
ним значенням байки, сатиричне
значення якої набуває вже нового
значення, коли в неї вливається
новий зміст.

Знайдено було предмет з двома
дірками, до краю вони товщали,
до середини тоншали.

Заходжу і випаляю:

— Зробив! В номер ще не піз-
но? Тоді диктую.

Мене зупиняє голос коректора.
В нього робота тиха, а я по-люд-
ськи говорити не вмю. Починаю з
секретарем редакції розмовляти
«на мигах». Дванадцять разів сти-
скую і розтискую обидва кулаки—
120 рядків, значить; кручу паль-
цем біля виски і показую на стат-
тю — немає заголовка.

Потім збирається вся редколе-
гія. Починаємо летучку. Криємо
один одного. Дехто ображається.
Але писати не кидає. А чому?
Щоб ви не думали, скажу:

— Приємна це річ, друкува-
тись.

Я друкуюсь з сьомого класу.
Це знає вся вулиця. Знає племін-
ник-першокласник, знають його
друзі. Така популярність приємно
лоскоче самолюбство, хоча вигля-
ду я не подаю.

Приємно бачити свій матеріал з
газети. Писати — важче. Трудно-
щі починаються з тієї хвилини,
коли одержуєш завдання. Здає-
ться, редактор спеціально дав
найважче, нецікаве.

Це якийсь філософський мо-
мент, бо одержавши завдання
відчуваєш, що ти один. Як палець
в носі.

Потім на допомогу приходять
зібрані факти. Потім — досвід.
Пишеш. Перепишуєш. Правиш.
Здається, більше ні слова не
можна викинути. Приносиш се-
кретареві, а вона обов'язково ви-
кине щось. Ще й скаже: «Можна
було гірше написати».

Р. С. Забув попередити, що се-
кретар — людина, що дає місце
в номері. Ось і зараз попередила,
що більше ні рядка не дасть. То-
му спішно кінчаю. Ви задумає-
тесь: а чому секретар все це не
викинула? Щоб ви весь час не
думали, відповідь: а вам було б
приємно на цьому місці критичну
статтю про себе або фейлетон чи-
тати? Га?

Редактор В. ФАЩЕНКО.